

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ลักษณะของแผนพัฒนาสามปี

“แผนพัฒนาสามปี” หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเทศบาลตำบลจิ่งงาม ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผน ก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปีโดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

ดังนั้น โครงการที่บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาสามปี โดยเฉพาะในแผนประจำปีแรกของห้วงระยะเวลาสามปีนั้น ควรมีสภาพความพร้อมอย่างน้อย 2 ประการ คือ

1. มีความแน่นอนของกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยควรมีการประเมินถึงความเป็นไปได้ของโครงการกิจกรรม รวมทั้งผลประโยชน์สาธารณะที่จะได้รับจากโครงการ/กิจกรรม

2. กิจกรรมที่อยู่ในแผนประจำปีแรกของห้วงระยะเวลาสามปี ควรมีความพร้อมในเรื่องรูปแบบและรายละเอียดทางเทคนิคพอสมควร เพื่อให้สามารถกำหนดรายการในแผนพัฒนาที่จะนำไปใช้จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ต่อไป

แผนพัฒนาสามปี มีลักษณะกว้าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เป็นแผนที่แปลงมาจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ ภายใต้ยุทธศาสตร์พัฒนาหนึ่งๆอาจมีหลายแนวทางการพัฒนา

2. เป็นแผนที่แสดงถึงความเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์พัฒนากับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

3. เป็นแผนที่แสดงแนวทางการพัฒนาที่จะดำเนินการในห้วงระยะเวลาสามปี

4. เป็นแผนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงซึ่งสามารถนำไปประสานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆได้

5. เป็นแผนที่มีความสอดคล้องกับแผนในระดับต่างๆ

6. เป็นแผนที่มีความชัดเจน เฉพาะเจาะจงที่ดำเนินการ

1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

1.2.1 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเทศบาลตำบลจิ่งงาม แก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพ

1.2.2 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณได้อย่างเป็นธรรมตามปัญหาความต้องการเร่งด่วน

1.2.3 เพื่อเป็นการกำหนดแผนงาน / โครงการ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาอำเภอ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน

1.2.4 เพื่อเตรียมความพร้อมโครงการต่างๆให้อยู่ในลักษณะที่จะบรรจุลงในงบประมาณรายจ่ายประจำปีและสามารถนำไปดำเนินการได้ทันทีที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

1.2.5 เพื่อการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานในการบรรจุแผนพัฒนาในส่วนที่เกินศักยภาพของเทศบาล ตำบลจี้วังาม

1.2 ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

ขั้นตอนที่ 1 คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับคณะผู้บริหารท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น พร้อมส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องรวมถึงองค์กรภาคประชาชน และภาคธุรกิจเอกชน บูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วน สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น และรับทราบปัญหา ความต้องการของประชาชน

หากมีการประชุมประชาคมที่จัดขึ้นโดยการส่งเสริม สนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่บูรณาการทุกภาคส่วน เพื่อดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านในกรณีหมู่บ้านหรือดำเนินการจัดทำแผนชุมชนในชุมชนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลปัญหาความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน ชุมชน ตำบลแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจไม่จำเป็นต้องดำเนินการจัดประชุมประชาคมให้เกิดความซ้ำซ้อนก็ได้ และให้คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นนำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน ที่ได้จากการจัดประชุมประชาคมมาประกอบในการพิจารณาดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการและแก้ปัญหาของประชาชนในท้องถิ่นได้

ให้สำนัก/กอง/ส่วนที่มีหน้าที่ในการพัฒนาชุมชน ส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในการจัดทำ ทบทวนและปรับปรุงแผนชุมชน แผนพัฒนาหมู่บ้าน โดยดำเนินการให้ครบทุกชุมชนหมู่บ้าน และนำแผนชุมชน แผนพัฒนาหมู่บ้านมาเป็นส่วนประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 2 สำนัก/กอง/ส่วนที่มีหน้าที่จัดทำแผนทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลที่ได้พร้อมข้อมูลจากสำนัก/กอง/ส่วนอื่นๆ และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พิจารณาส่งให้คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นยกร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 3 คณะกรรมการสนับสนุนจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำร่างแผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบัญชีโครงการพัฒนาที่ต้องประสานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะเสนอคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอ เพื่อประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ขั้นตอนที่ 4 คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและบัญชีโครงการพัฒนาที่ต้องประสานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วนำเสนอนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 5 ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประกาศใช้แผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเสนอบัญชีโครงการพัฒนาที่ต้องประสานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอเพื่อประสานแผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

สำหรับกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วนายกององค์การบริหารส่วนตำบลจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

ขั้นตอนการแก้ไขเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา 3 ปี

การแก้ไขแผนพัฒนา = แก้ไขให้ถูกต้องโดยไม่ทำให้วัตถุประสงค์ + สาระสำคัญเดิมเปลี่ยนไป

เป็นอำนาจของคณะผู้บริหารเทศบาล

การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา 3 ปี

การเพิ่มเติม = เพิ่มเติมแผนงาน/โครงการที่ไม่มีอยู่ในแผนพัฒนา 3 ปี ให้ปรากฏในแผนพัฒนา 3 ปี

การเปลี่ยนแปลง = การทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญของแผนพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

1.3 ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

การจัดทำแผนพัฒนาสามปี เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้พิจารณาอย่างรอบคอบให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ที่อาจมีความเชื่อมโยงระหว่างแนวและส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุน และเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงานและใช้ทรัพยากรการบริหารของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะสูงสุด

สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมา

2.1 การสรุปสถานการณ์พัฒนา

จากนโยบายการพัฒนาเทศบาลตำบลจันทบุรี และข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาซึ่งได้ทำการวิเคราะห์ และศึกษาในบทที่ผ่านมา เพื่อที่จะทราบสถานการณ์แวดล้อมของการพัฒนาและศักยภาพในการพัฒนาของเทศบาลตำบลจันทบุรี จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์สถานการณ์ในทุกด้านของการพัฒนาโดยใช้เทคนิค SWOT Analysis ซึ่งจะต้องทำการวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของการพัฒนา ดังผลการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง (Strength)

- ๑) มีเส้นทางคมนาคมหลัก คือ ถนนทางหลวงหมายเลข ๑๑ อินทร์บุรี-เชียงใหม่
- ๒) มีเส้นทางคมนาคมหลัก คือ ถนนทางหลวงหมายเลข ๑๐๔๕ อุดรดิตถ์-เขื่อนสิริกิติ์
- ๓) พื้นที่ส่วนใหญ่ทำนาข้าวและสามารถทำได้อย่างน้อยปีละ ๓ ครั้ง

จุดอ่อน (Weakness)

- ๑) ประชากรส่วนใหญ่เป็นประชากรแฝงไม่อยู่ในพื้นที่จริง
- ๒) ผลิตภัณฑ์ชุมชนขาดระบบเชื่อมต่อเข้าสู่ภาคการตลาดและอุตสาหกรรม
- ๓) ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากขยะตกค้าง
- ๔) พื้นที่ทำการเกษตรประสบปัญหาอุทกภัยทุกปี

การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก

โอกาส (Opportunity)

- ๑) นโยบายรัฐบาลเอื้อต่อการแก้ไขปัญหาความยากจนและการกระจายรายได้
- ๒) มีสถานที่ที่สามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการค้าขายและสถานที่พักผ่อนระหว่างทาง เนื่องจากมีถนนทางหลวงสาย ๑๐๔๕ อุดรดิตถ์-เขื่อนสิริกิติ์ สามารถใช้เป็นเส้นทางผ่านไปยังด่านภูมิดูได้

ข้อจำกัด (Threat)

- ๑) ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน
- ๒) กระแสวัฒนธรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เข้ามามีผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชน
- ๓) สภาพภูมิอากาศ และสภาพภูมิประเทศมีแนวโน้มที่จะนำไปสู่ภาวะแห้งแล้งมากขึ้น เนื่องจากการตัดไม้ทำลายป่า

2.2 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ

จากการดำเนินงานตามแผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2558 – 2560) เทศบาลตำบลจี่งวาม ได้มีการนำแผนงาน/โครงการที่ปรากฏในแผนพัฒนา พ.ศ. 2558 ไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ตามวงเงินงบประมาณที่มีอยู่

สรุปผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลจี่งวามประจำปีงบประมาณ 2558

ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการที่เสร็จ		จำนวนโครงการที่อยู่ ในระหว่าง ดำเนินการ		จำนวนโครงการ ที่ยังไม่ได้ ดำเนินการ		จำนวน โครงการ ที่มีการยกเลิก		จำนวน โครงการ ที่มีการเพิ่มเติม		จำนวนโครงการ ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.การพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐาน	17	36.17	-	-	30	63.83	-	-	-	-	47	24.61
2.การพัฒนาด้านการ ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี	25	28.09	-	-	64	71.91	-	-	-	-	89	46.59
3.การพัฒนาด้านการบริหาร จัดการและการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม	3	30.00	-	-	7	70.00	-	-	-	-	10	5.24
4.การพัฒนาด้านศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	13	65.00	-	-	7	35.00	-	-	-	-	20	10.47
5.การพัฒนาด้านการบริหาร บ้านเมืองและสังคมที่ดี	8	32.00	-	-	17	68.00	-	-	-	-	25	13.09
รวม	66	34.55	-	-	125	65.45	-	-	-	-	191	100.00

การเบิกจ่ายงบประมาณ ปี พ.ศ. 2558

ยุทธศาสตร์	งบปกติ		เงินสะสม		รวม	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
1.การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	1,746,373.00	21.54	-	-	1,746,373.00	21.54
2.การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี	4,060,648.29	50.08	-	-	4,060,648.29	50.08
3.การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม	942,435.00	11.62	-	-	942,435.00	11.62
4.การพัฒนาด้านศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	776,900.00	9.58	-	-	776,900.00	9.58
5.การพัฒนาด้านการบริหารบ้านเมืองและสังคมที่ดี	582,340.00	7.18	-	-	582,340.00	7.18
รวม	8,108,696.29	100.00	-	-	8,108,696.29	100.00

2.3 การประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาในเชิงคุณภาพ

การประเมินผลแผนพัฒนาในปีที่ผ่านมา เทศบาลตำบลจึงวางไม่สามารถดำเนินการโครงการตามแผนพัฒนาที่วางไว้ได้ทั้งหมด เนื่องจากจำนวนโครงการที่เป็นความต้องการของประชาชนมีมาก และจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการสูง ประกอบกับ เทศบาลมีรายได้น้อย ทำให้งบประมาณในการพัฒนามีอยู่อย่างจำกัด และได้ทำการประเมินประสิทธิผลแผนพัฒนาในเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแบบประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกแบบสอบถาม ทั้งหมด 9 ข้อ โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 250 คน มีผลเปรียบเทียบและสรุปรายละเอียดดังตารางดังนี้

ความพึงพอใจต่อผลดำเนินงานของเทศบาลตำบลวังงามในภาพรวม
แสดงจำนวน (ความถี่) และร้อยละของระดับความพึงพอใจต่อผลดำเนินงานในภาพรวม

ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ 2 เป็นแบบประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดยจำแนกแบบสอบถามทั้งหมด 9 ข้อ โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 561 คน มีผลเปรียบเทียบและสรุปรายละเอียดดังตารางที่ 1

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ						
	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	พอใจมาก	%	พอใจ	%	ไม่พอใจ	%
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	561	183	32.62	342	60.96	36	6.24
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	561	157	27.99	350	62.39	54	9.63
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	561	168	29.95	331	59.00	62	11.05
4) มีรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	561	142	25.31	354	63.10	65	11.59
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	561	141	25.13	337	60.07	83	14.80
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	561	106	18.89	356	63.46	99	17.65
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	561	126	22.46	357	63.64	78	13.90
8) การแก้ไขปัญหา และการตอบสนองความต้องการของประชาชน	561	145	25.85	327	58.29	89	15.86
9) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	561	143	25.49	344	61.32	74	13.19

